

Warszawa, dnia 9.01. 2012 r.

Do druku nr 80

PG VII G 025/133/11

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 09.01.2012

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Stanisław Paweł Kucharski

W nawiązaniu do pisma z dnia 16 grudnia 2011 r., nr GMS-WP-173-16/11, dotyczącego przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **projektu ustawy o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych i ustawie o sporcie**, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr7, poz. 39, z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, brawach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 235, poz. 2000, j.t., z późn. zm.), dalej u.g.b.h., proponuje się dodanie art. 5a wprowadzającego obowiązek używania godła Rzeczypospolitej Polskiej w stroju reprezentacji kraju lub w stroju reprezentacji olimpijskiej. Jednocześnie projektowany przepis, w ust. 2, przewiduje od powyższej reguły wyjątek. W sytuacji, gdy przepisy międzynarodowej organizacji sportowej działającej w danym sporcie, do której należy polski związek sportowy lub gdy przepisy Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego przewidują używanie innych symboli narodowych, w stroju reprezentacji kraju lub w stroju reprezentacji olimpijskiej używa się barw Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 16 u.g.b.h. symbole Rzeczypospolitej Polskiej, w tym godło, nie mogą być umieszczane na przedmiotach przeznaczonych do obrotu handlowego, w formie stylizowanej lub artystycznie przetworzonej. Dodanie w art. 16 nowego ust. 3 ma na celu przyznanie polskim związkom sportowym i Polskiemu Komitetowi Olimpijskiemu prawa do

wykorzystania dla swoich celów gospodarczych przedmiotów będących odwzorowaniem stroju reprezentacji o jakim mowa w projektowanym art. 5a.

W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 z późn. zm.) dokonano zmian o charakterze dostosowawczym; w art. 13 ust. 2 i 3, w związku z zasadą ustaloną w art. 5a u.g.b.h. Dodany w ustawie o sporcie w art. 13 ust. 4 określa, iż uprawnienie wynikające z projektowanego art. 16 ust. 3 u.g.b.h., polskie związki sportowe i Polski Komitet Olimpijski wykonują w zakresie wyznaczonym przez regulaminy tych związków lub regulaminy międzynarodowej organizacji sportowej działającej w danym sporcie, regulaminy Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Projektowany przepis przewiduje także, iż omawiane uprawnienie może zostać przekazane innym podmiotom.

Projekt budzi pewne wątpliwości legislacyjne.

Ustawodawca w u.g.b.h w odniesieniu do godła Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 ust. 1 u.g.b.h) posługuje się konsekwentnie terminem „umieszcza się” (art. 3 u.g.b.h i art. 15 u.g.b.h.). Dotyczy to zarówno godła znajdującego się na budynkach lub w pomieszczeniach, jak również na przedmiotach np. fladze państwowej (art. 6 ust. 2 u.g.b.h.). Wydaje się, iż termin ten został przez projektodawcę użyty w sposób zamierzony, dla podkreślenia szczególnego szacunku dla tego symbolu państwa polskiego (art. 1 ust. 2 u.g.b.h. i art. 15 u.g.b.h.).

Projektowany art. 5a u.g.b.h. określa, iż godło Rzeczypospolitej Polskiej „używa się” w stroju reprezentacji kraju lub w stroju reprezentacji olimpijskiej.

Należy zauważyć, iż określenie „użycia” w u.g.b.h odnosi się do wizerunku orła ustalonego dla godła (art. 2a u.g.b.h.). Powołany przepis uprawnia organy władzy państwowej i inne wyszczególnione podmioty do używania wizerunku orła ustalonego dla godła przede wszystkim w pismach i dokumentach urzędowych. Także art. 13 ust. 2 i 3 ustawy o sporcie, w dotychczasowym brzmieniu, przewiduje „prawo używania” w stroju reprezentacji kraju lub reprezentacji olimpijskiej wizerunku orła ustalonego dla godła.

Wobec powyższego w celu zachowania terminologicznej spójności ustawy należy rozważyć zmianę projektowanego art. 5a u.g.b.h. przez zastąpienie słów „używa się” na słowa „umieszcza się”.

Wątpliwości budzi także norma wynikająca z projektowanych art. 16 ust. 3 u.g.b.h. i art. 13 ust. 4 ust. o sporcie, zgodnie z którą polskie związki sportowe i Polski Komitet Olimpijski uzyskują uprawnienie do wykorzystania dla swoich celów gospodarczych

przedmiotów będących odwzorowaniem stroju reprezentacji kraju lub stroju reprezentacji olimpijskiej, przy czym zakres tego wykorzystania został pozostawiony tym podmiotom do określenia w wewnętrznych aktach organizacyjnych. Wymienione organizacje sportowe uzyskują bezwarunkowe prawo wykorzystania godła i barw narodowych do własnych celów gospodarczych, w tym zarobkowych. Nadto uprawnienie to mogą przekazać każdemu innemu podmiotowi, gdyż projekt nie zawiera w tym zakresie żadnych ograniczeń.

Proponowana wyżej regulacja stanowi odstępstwo od ogólnej reguły zakazującej handlowej eksploatacji symboli Rzeczypospolitej Polskiej (art. 16 ust. 2 u.g.b.h).

Wydaje się, iż nie należy łączyć prawa i obowiązku umieszczania godła na stroju reprezentacji kraju i stroju reprezentacji olimpijskiej z prawem do nieskrępowanego gospodarczego wykorzystania tego symbolu przez polskie związki sportowe i Polski Komitet Olimpijski.

Nietrudno sobie bowiem wyobrazić sytuacje związane z handlem replikami strojów reprezentacji kraju lub reprezentacji olimpijskiej zawierającymi godło Rzeczypospolitej Polskiej albo wykorzystywanie tych strojów po ich sprzedaży, w sposób które naruszający obowiązek otaczania tego symbolu czcią i szacunkiem.

Niewątpliwie, posiadanie przedmiotów związanych ze strojem reprezentacji narodowej stanowi dla obywateli, w tym w szczególności dla kibiców sportowych, cenną pamiątkę. W tym celu na elementach będących odwzorowaniem stroju reprezentacji kraju lub stroju reprezentacji olimpijskiej przeznaczonych do obrotu gospodarczego, w tym handlowego, należy umieszczać godło w formie stylizowanej lub artystycznie przetworzonej. Zezwala na to obowiązujący przepis art. 16 ust. 2 u.g.b.h.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż cel projektowanej nowelizacji jest zasadny, natomiast niektóre proponowane rozwiązania wymagają ponownej, wnikliwej analizy.

Z pismem

Andrzej Seremet